

Wstęp

Książka *Rynki finansowe. Organizacja, instytucje, uczestnicy* została przygotowana przez pracowników Instytutu Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Z założenia jest ona skierowana nie tylko do studentów, lecz także do szerokiego grona czytelników zainteresowanych mechanizmami działania rynków finansowych, na których oni sami występują przecież często w roli jego klientów (uczestników).

Rynki finansowe są tematem bardzo obszernym i wielowątkowym. Autorzy zdecydowali zatem, że przyjmą zasadę ogólnego – co nie znaczy pobieżnego – scharakteryzowania rynków finansowych przez pryzmat zdefiniowania rynku, opisu instytucji organizujących przepływ kapitału oraz uczestników rynku, tj. podmiotów stojących po stronie popytowej (oczekującej kapitału) i podażowej (dysponującej wolnymi środkami finansowymi). Treść każdego rozdziału znajduje swoje szerokie rozwinięcie w zalecanej i wykorzystanej przez autorów literaturze przedmiotu zamieszczonej na końcu podręcznika.

Autorzy starali się przestrzegać cezury czasowej zamkniętej w latach 2004–2017, aby wszystkie rynki były scharakteryzowane w jednakowym zakresie. Nie zawsze było to możliwe z różnych powodów, np. braku danych statystycznych czy zmian w prowadzonej metodologii systematyzowania materiałów źródłowych.

Książka zbudowana jest z jedenastu rozdziałów podzielonych na cztery części. Część pierwsza składa się z czterech rozdziałów. Rozdział pierwszy ma charakter ogólnego wprowadzenia do tematu rynków finansowych. Definiuje on i klasyfikuje podstawowe elementy systemu finansowego: rynki, instytucje i instrumenty. W rozdziale drugim przedstawiono organizację, instytucje i zasady działania rynku bankowego, a w rozdziale trzecim – rynku kapitałowego.

Podsumowaniem rozdziałów drugiego i trzeciego jest porównanie pozycji rynku bankowego i kapitałowego na tle adekwatnych rynków Unii Europejskiej. Rozdział czwarty poświęcony jest roli Komisji Nadzoru Finansowego, która sprawuje nadzór (licencjonuje, kontroluje i dyscyplinuje) nad omawianymi rynkami, infrastrukturą instytucjonalną, a także wieloma ich uczestnikami. Na koniec omówiono w nim międzynarodowe instytucje finansowe powiązane z rynkami finansowymi.

Część druga składa się z dwóch rozdziałów. Oba poświęcone są podmiotom poszukującym kapitału, gotowym za ten użyczony kapitał zapłacić. Mamy zatem rozdział o kredytobiorcach (rynek bankowy) i emitentach (rynek kapitałowy). W tej części przedstawiono także podstawowe procedury pozyskiwania kapitału na rynkach bankowym i kapitałowym.

Część trzecia składa się z czterech rozdziałów. W całości poświęcona jest grupie uczestników, którzy dysponują środkami finansowymi i są gotowi je udostępnić, licząc na mniej lub bardziej znaczące profity. Po tej stronie rynku, podażowej, znajdują się zarówno gospodarstwa domowe (osoby fizyczne), jak i podmioty zbiorowego inwestowania (fundusze inwestycyjne, emerytalne oraz zakłady ubezpieczeń). To dzięki podmiotom dysponującym nadwyżkami możliwe jest wypełnienie niedoboru finansowego wielu podmiotów gospodarczych.

Część czwartą tworzy jeden rozdział, który dotyczy niebankowych instytucji finansowych świadczących usługi finansowe.

Bardzo dziękuję Pani prof. dr hab. Wiesławie Przybylskiej-Kapuścińskiej, która – recenzując książkę – udzieliła autorom wielu bardzo przydatnych rad. Zostały one wykorzystane i uwzględnione w ostatecznej redakcji książki.

Urszula Banaszczak-Soroka